

Polecenia podsumowujące

1. Wyjaśnij, dlaczego Egipt jest nazywany „darem Nilu”.
2. Wytłumacz, jakie funkcje pełnili faraonowie w starożytnym Egipcie.
3. Omów rolę religii w życiu Egipcjan.
4. Porównaj rolę wielkich rzek w życiu Egipcjan i mieszkańców Mezopotamii.

Historia Egiptu

Zjednoczenie Górnego i Dolnego Egiptu pod koniec IV tysiąclecia p.n.e.

Stare Państwo – ukształtowanie się scentralizowanego systemu zarządzania państwem i koncepcji władzy absolutnej pochodzącej od bogów.

Średnie Państwo – wzmocnienie władzy faraonów.

Nowe Państwo – Egipt największą potęgą na Bliskim Wschodzie.

Panowanie Ptolemeuszów – przejmowanie elementów kultury greckiej.

30 p.n.e. – śmierć Kleopatry – ostatniej królowej.

Podporządkowanie Egiptu Imperium Rzymskiemu.

Struktura społeczna

Faraon – nieograniczona władza cywilna i wojskowa, najwyższy kapłan.

Kapłani – nauczyciele i doradcy faraonów, opieka nad świątyniami, organizacja świąt i rytuałów.

Urzędnicy

- wezyrowie – w imieniu faraona zarządzanie skarbem, nadzorowanie gospodarki oraz pilnowanie przestrzegania prawa
- nomarchowie – zarządzanie okręgami administracyjnymi (nomami)
- pisarze – sprawowanie ważnych funkcji w administracji państwowej

Rzemieślnicy – wyrabianie narzędzi i przedmiotów codziennego użytku.

Chłopi – obowiązek pracy w majątkach króla, arystokratów i świątyni; służba w piechocie armii egipskiej szansą na poprawę sytuacji społecznej i materialnej.

Niewolnicy – jeńcy wojenni, zwykle pracujący jako służba domowa.

Religia

Politeizm.

Świat bogów mający strukturę hierarchiczną – najwyższe miejsce zajmowane przez boga Re (Ra).

Kult Ozyrysa, władcy zaświatów.

Wiara w życie po śmierci w świecie zmarłych.

Zachowanie ciała warunkiem koniecznym, aby żyć w zaświatach.

Mumifikacja – konserwacja zwłok zapobiegająca ich rozkładowi.

Osiągnięcia

Budowa piramid.

Systemy irygacyjne.

Pismo hieroglificzne.

Rozwój matematyki.

Opracowanie kalendarza.

Rozwój medycyny.

Polecane publikacje

Andrzej Ćwiek, *Hieroglify egipskie. Mowa bogów*, Poznań 2016.

Barry J. Kemp, *Starożytny Egipt. Anatomia cywilizacji*, Warszawa 2009.

Peter Nadig, *Hatszepsut*, Warszawa 2016.

Andrzej Niwiński, *Mity i symbole starożytnego Egiptu*, Warszawa 2014.

